NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.4.4.2025

Pan
Michał Orman
Wójt Gminy Mysłakowice
Urząd Gminy w Mysłakowicach
ul. Szkolna 5
58-533 Mysłakowice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/088 – Rządowy Program Odbudowy Zabytków

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura we Wrocławiu
ul. marsz. Józefa Piłsudskiego 15-17, 50-044 Wrocław
tel. 48717118301, lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Mysłakowicach, ul. Szkolna 5, 58-533 Mysłakowice
Kierownik jednostki kontrolowanej	Michał Orman, Wójt Gminy Mysłakowice, od dnia 27 listopada 2014 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Nabór wniosków i pozyskiwanie środków na realizację Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. 2. Wykorzystanie środków na realizację Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. 3. Wykonywanie obowiązków sprawozdawczych (informacyjnych).
Okres objęty kontrolą	Od dnia 1 stycznia 2022 r. - do dnia zakończenia czynności kontrolnych[1] z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, mających wpływ na ocenę kontrolowanej działalności.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[2]
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Renata Połatajko, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/28/2025 z 5 lutego 2025 r.

(akta kontroli: tom I, str. 1-2)

[1] 10 czerwca 2025 r.
[2] Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna[3] kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W Urzędzie Gminy w Mysłakowicach[4] podjęto działania mające na celu pozyskanie środków z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków[5] na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach. Wystąpiono o pozyskanie środków z RPOZ na realizację 12 zadań przy 11 zabytkach w łącznej kwocie 2 108,7 tys. zł[6], z czego zakwalifikowanych do dofinansowania zostało siedem zadań dotyczących sześciu zabytków w łącznej kwocie 1 292,8 tys. zł. Każdorazowo do dofinansowania z RPOZ zgłoszono prace lub roboty przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków. Zakres prac i robót był zgodny z art. 77 ustawy z dnia 23 lipca 2003 o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami[7].

Wszystkie postępowania mające na celu wyłonienie wykonawcy zadania zostały wszczęte po uzyskaniu wstępnej promesy z Banku Gospodarstwa Krajowego[8]. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie inwestycji gminnej, zostało przeprowadzone w trybie podstawowym, na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych[9]. W zakresie pozostałych sześciu inwestycji, beneficjenci dotacji byli zwolnieni ze stosowania ustawy Pzp, a wykonawcy zostali wybrani w trybie zapytania ofertowego. Wszystkie inwestycje realizowane przy finansowaniu z udziałem środków z RPOZ w łącznej kwocie 1 278,7 tys. zł zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem.

W ramach realizacji RPOZ Urząd nie był zobowiązany do wykonywania odrębnych obowiązków sprawozdawczych lub informacyjnych. W Urzędzie nałożono natomiast na beneficjentów dotacji obowiązek sprawozdawczy według wzoru Sprawozdania z rzeczowo-finansowego wykonania prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych z budżetu Gminy w ramach RPOZ[10].

Niemniej w procesie naboru wniosków i pozyskiwania środków na realizację RPOZ stwierdzono w szczególności, że w ogłoszeniu z dnia 14 lutego 2023 r. o naborze wstępnych wniosków do dofinansowania z RPOZ określono, że beneficjent dotacji winien zapewnić 2% wkładu własnego, co stanowiło naruszenie zasad określonych w § 5 ust. 4 i § 2 pkt 37 Regulaminu Naboru Wniosków o dofinansowanie[11]. W dziesięciu przypadkach, wnioskowana do BGK kwota dofinansowania z RPOZ była wyższa niż 98% wnioskowanej dotacji wskazanej we wnioskach złożonych do Urzędu, co stanowiło naruszenie § 5 ust. 4 i § 2 pkt 37 Regulaminu. Podczas weryfikacji wniosków o udzielenie dotacji nie stosowano obowiązujących w Urzędzie procedur wewnętrznych. Nadto, po

---

[3] Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.
[4] Dalej: Urząd.
[5] Dalej: RPOZ. Program.
[6] Według ostatecznie złożonych wniosków.
[7] Dz. U. z 2024 r. poz. 1292, ze zm. Dalej: ustawa o ochronie zabytków.
[8] Dalej: BGK.
[9] Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, ze zm. Dalej: ustawa Pzp.
[10] Dalej: Sprawozdanie z rzeczowo-finansowego wykonania zadania.
[11] Dalej: Regulamin.

podjęciu uchwał przez Radę Gminy w sprawie udzielenia dotacji z udziałem środków RPOZ nie sporządzono pisemnej informacji, dla wszystkich wnioskodawców indywidualnie, o udzieleniu lub o nieudzieleniu dotacji, co stanowiło naruszenie § 7 pkt 2 zarządzenia Wójta Gminy Mysłakowice[12] nr 0050.69.2018 z 25 czerwca 2018 r. w sprawie udzielania dotacji.
Podejmowane w Urzędzie działania związane z wykorzystaniem środków na realizację RPOZ, nie przebiegały w pełni prawidłowo i rzetelnie. Aktualizacja Planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych, obejmującego przedmiot zamówienia pn. „Rewitalizacja zabytkowego Parku Królewskiego w Mysłakowicach – remont alejek parkowych" została sporządzona i opublikowana w Biuletynie Zamówień Publicznych po 90 dniach od przyjęcia planu finansowego[13] uwzględniającego to zadanie. Jednocześnie nie zapewniono w Biuletynie Zamówień Publicznych aktualności Planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych. Bez wymaganego pozwolenia na budowę przeprowadzono roboty budowlane dotyczące ww. inwestycji, co stanowiło naruszenie art. 28 ust. 1 w związku z art. 29 ust. 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane[14]. Ponadto do informowania innych organów uprawnionych do udzielania dotacji o dotacjach udzielonych w Gminie, zobowiązano Referat Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Inwestycji, co stanowiło naruszenie art. 82 ust. 3 ustawy o ochronie zabytków, wskutek czego informacja o dotacjach udzielonych w Gminie nie została przekazana do innych organów uprawnionych do udzielania dotacji. Od beneficjentów dotacji nie wyegzekwowano obowiązku informowania o dofinansowaniu zadania ze środków RPOZ, co było działaniem nierzetelnym. Urząd nie przekazywał zawiadomień o akceptacji lub odrzuceniu przez Wójta, przedłożonych przez beneficjentów dotacji, Sprawozdań z realizacji zakresu rzeczowo-finansowego zadania, co było działaniem nierzetelnym. Co więcej, rzetelności również brakowało w procesie weryfikacji Sprawozdań beneficjentów z realizacji zakresu rzeczowo-finansowego zadania.

Przedmiot dofinansowania opisany we wnioskach do Programu nie miał bezpośredniego związku z przeciwdziałaniem COVID-19, tj. z finasowaniem lub dofinansowaniem czynności związanych ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych, choroby COVID-19, o czym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw[15].

Z opóźnieniem 10 lat i ośmiu miesięcy przyjęto Gminną Ewidencję Zabytków Gminy Mysłakowice[16], przy czym w GEZ nie ujęto zabytków wpisanych do rejestru oraz innych zabytków nieruchomych znajdujących się w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Nie sporządzono i nie przedłożono Radzie Gminy Mysłakowice, Gminnego programu opieki nad zabytkami, co stanowiło naruszenie art. 87 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków.

---

[12] Dalej: Gmina.
[13] Uchwała nr LXXI/449/23 Rady Gminy Mysłakowice z dnia 25 lipca 2023 r.
[14] Dz. U. z 2025 r. poz. 418; dalej: Prawo budowlane.
[15] Dz. U. z 2020 r. poz. 568, ze zm., dalej: ustawa o covid.
[16] Dalej: GEZ.

Stwierdzone nieprawidłowości mogą, w ocenie NIK, wskazywać, że w Urzędzie w badanym okresie nie funkcjonowała w pełni adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe[17] kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Nabór wniosków i pozyskiwanie środków na realizację Rządowego Programu Odbudowy Zabytków

Opis stanu faktycznego

1.1. Wójt ogłosił trzy nabory wniosków proponowanych do zgłoszenia do dofinansowania z RPOZ, tj. w dniach: 14 lutego 2023 r., 8 sierpnia 2023 r. i 5 lutego 2025 r. Termin na złożenie wniosków przez beneficjentów dotacji wynosił odpowiednio 21, 3 i 9 dni. Nabory ogłoszone w dniach 14 lutego 2023 r. i 8 sierpnia 2023 r. były konsekwencją naborów ogłoszonych przez BGK, trwających odpowiednio w okresie od 24 listopada 2022 r. do 31 marca 2023 r. oraz od 26 lipca 2023 r. do 16 sierpnia 2023 r. Nabór ogłoszony przez Wójta w dniu 5 lutego 2025 r. nie był konsekwencją naboru prowadzonego przez BGK, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Nabory wniosków prowadzono w oparciu o wytyczne zamieszczone na stronach internetowych[18] poświęconych RPOZ, określone m.in. w uchwale nr 232/2022 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia RPOZ oraz w Regulaminie, jak też w ogłoszeniach Wójta o naborze wniosków o dofinansowanie. W Urzędzie nie przyjmowano odrębnej wewnętrznej pisemnej procedury w zakresie naboru, weryfikacji i oceny wniosków o dofinansowanie z RPOZ. Przy naborze wniosków o dofinansowanie w ramach RPOZ stosowano procedurę naboru i oceny wniosków o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkach na terenie Gminy, przyjętą uchwałą Rady Gminy Mysłakowice z dnia 29 maja 2018 r.[19] Wójt wskazał, że procedura ta odpowiadała potrzebom RPOZ.

Wprowadzony niniejszą procedurą formularz wniosku o udzielenie dotacji obejmował m.in.: podstawowe informacje o zabytku i wnioskodawcy, zakres rzeczowy prac lub robót oraz przewidywane koszty realizacji, uzasadnienie celowości prac lub robót, termin realizacji, przewidywane źródła sfinansowania prac lub robót, informację o wnioskach o udzielenie dotacji skierowanych do innych organów, wykaz wymaganych załączników. Złożenie wniosku nie było równoznaczne z przyznaniem dotacji. Od rozstrzygnięcia naboru nie przysługiwało odwołanie.

Nabór wniosków prowadzony w Urzędzie w okresie od 14 lutego 2023 r. do 7 marca 2023 r. nie był ograniczony limitami wniosków. W ramach naboru prowadzonego w okresie 8-11 sierpnia 2023 r. i 5-14 lutego 2025 r. każdy wnioskodawca mógł złożyć tylko jeden wniosek. Maksymalną wartość dotacji, o którą mogli ubiegać się beneficjenci dotacji przyjęto w kwocie 200,0 tys. zł.

---

[17] Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

[18] www.gov.pl/premier oraz www.bgk.pl.

[19] Uchwała nr LIV/347/18 Rady Gminy Mysłakowice z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach, położonych na obszarze Gminy Mysłakowice.

Powyższe wynikało, jak wskazał Wójt, z ograniczonych środków finansowych w budżecie Gminy na wkład własny, który Gmina zobowiązana była zapewnić w wysokości 2% wartości inwestycji dla każdego z zadań, na które uzyska 98% dofinansowania z RPOZ. Informacja o braku konieczności posiadania przez beneficjenta dotacji wkładu własnego przy wartości zadania do kwoty 200,0 tys. zł nie była wyeksponowana w ogłoszeniach o naborach prowadzonych w Urzędzie. W ogłoszeniu Wójta z dnia 14 lutego 2023 r. wskazano, że wysokość dofinansowania wynosi nie więcej niż 98% wartości zadania inwestycyjnego, a wnioskodawca musi zapewnić nie mniej niż 2% wkładu własnego, co było niezgodne z § 5 ust. 4 Regulaminu, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości***.** W ogłoszeniach z dnia 8 sierpnia 2023 r. i 5 lutego 2025 r. wskazywano już tylko, że wysokość dofinansowania z RPOZ wynosi nie więcej niż 98% wartości zadania inwestycyjnego, nie odnosząc się do źródła finansowania pozostałej części zadania.

(akta kontroli: tom I, str. 80, 134-154, 298-309; tom II, str. 4-11)

1.2. Realizacja zadań z zakresu ochrony zabytków, w tym: prowadzenie rejestru zabytków (gminnej ewidencji zabytków) i spraw dotyczących ochrony zabytków, współpraca z konserwatorem zabytków należała według Regulaminu organizacyjnego Urzędu do zadań Referatu Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Inwestycji.

Do oceny wniosków o dofinansowanie z RPOZ Wójt powołał czteroosobową komisję[20] ds. weryfikacji złożonych wniosków proponowanych do zgłoszenia do dofinansowania[21]. Wszystkie osoby uczestniczące w ocenie wniosków były pracownikami Urzędu: Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Inwestycji (przewodniczący Komisji), Inspektor ds. zamówień publicznych i pozyskiwania środków zewnętrznych (zastępca przewodniczącego Komisji, członek Komisji), Zastępca Skarbnika (sekretarz Komisji), Główny specjalista ds. promocji, funduszy sołeckich, współpracy z organizacjami pozarządowymi (członek Komisji).

Dla działalności Komisji nie opracowano odrębnego regulaminu. Zgodnie z § 3 zarządzeń Wójta w sprawie ogłoszenia naboru wniosków proponowanych do zgłoszenia do dofinansowania z RPOZ, zadaniem Komisji była weryfikacja złożonych wniosków do zgłoszenia do dofinansowania z RPOZ oraz przedłożenie Wójtowi protokołu końcowego z prac Komisji.

Wszystkie osoby biorące udział w ocenie wniosków podpisały oświadczenia o bezstronności i braku ewentualnych powiązań z wnioskodawcami.

(akta kontroli: tom I, str. 12-55, 134, 301, 374-385; tom II, str. 4)

1.3. Gmina złożyła do BGK dziesięć wniosków o dofinansowanie z RPOZ w pierwszym naborze[22] (w tym jeden w zakresie inwestycji własnej) oraz siedem w drugim naborze[23] (w tym pięć złożono powtórnie). Wnioski dotyczyły realizacji 12 zadań inwestycyjnych. Zostały sporządzone przez pracownika Urzędu i podpisane przez Wójta oraz Skarbnika Gminy.

W pierwszym naborze złożono wnioski na wszystkie zgłoszone do Urzędu

[20] Przewodniczący, sekretarz i dwóch członków.
[21] Dalej: Komisja.
[22] 24 listopada 2022 r. – 31 marca 2023 r.
[23] 26 lipca 2023 r. – 16 sierpnia 2023 r.

inwestycje oraz na jedną inwestycję własną Gminy, w drugim na dwie inwestycje zgłoszone do Urzędu oraz inwestycje z pięciu wniosków, które nie otrzymały dofinansowania w wyniku ich złożenia w pierwszym naborze. Wnioskowana wartość dofinansowania wynosiła od 27,9 tys. zł do 200,0 tys. zł. Łączna wnioskowana wartość dofinansowania dla 12 zadań stanowiła kwotę 2 108,7 tys. zł, w tym 1 292,8 tys. zł dla siedmiu zadań, które uzyskały dofinansowanie oraz 815,9 tys. zł dla pięciu zadań, które nie uzyskały dofinansowania.

Analiza wszystkich wniosków złożonych przez Gminę do BGK wykazała, że:
- zgłoszone zadania dotyczyły obiektu wpisanego do rejestru zabytków, a we wnioskach wypełniono wszystkie pola,
- w 11 przypadkach obszar inwestycyjny dotyczył udzielenia dotacji, natomiast w jednym - inwestycji własnej Gminy,
- przewidywany termin realizacji inwestycji, we wszystkich przypadkach, wynosił do 12 miesięcy,
- w opisie inwestycji[24] wskazano założenia inwestycji, w tym:

[1] we wnioskach[25], które otrzymały dofinansowanie, wskazano na: remont elewacji zabytkowego kościoła; remont zabytkowego XVI-wiecznego muru okalającego przykościelny cmentarz w Łomnicy (rozbiórkę i odbudowę uszkodzonych odcinków muru, oczyszczenie, uzupełnienie wyrw, wypełnienie spoin, naprawę okapnika, zaimpregnowanie muru); remont pokrycia dachu i wieży zabytkowego gotyckiego kościoła; remont więźby dachu wieży oraz więźby dachu nad nawą i prezbiterium gotycko-renesansowego kościoła (roboty dekarskie, ciesielskie, impregnacja, wymianę instalacji elektrycznej na poddaszu nieużytkowym); konserwację i renowację witraży jako części składowych zabytku – neogotyckiego kościoła lub ich odtworzenie; prace rewitalizacyjne na terenie zabytkowego parku przy dawnym Pałacu Królewskim w Mysłakowicach – przebudowę jednej z alei parkowych.

[2] we wnioskach[26], które nie otrzymały dofinansowania, wskazano na: prace konserwatorskie przy XVIII i XIX – wiecznych polichromiach ściennych i sufitowych w Sali parterowej zabytkowego Pałacu w Łomnicy, wskazując, że zachowane barokowe i klasycystyczne polichromie stanowią relikty

---

[24] Zgodnie z pkt 10 ppkt 5 Instrukcji wypełniania Wniosku o dofinansowanie z RPOZ, w Opisie Inwestycji (max. 2500 znaków – bez spacji) należało wskazać najważniejsze informacje charakteryzujące Inwestycję np. wykaz działań planowanych w ramach realizacji Inwestycji. Nie należało powtarzać w tym polu nazwy inwestycji wpisanej wcześniej w polu „Nazwa inwestycji". Inwestycję należało opisywać hasłowo bez zdań wprowadzających typu: „Chcielibyśmy zgłosić do dofinansowania", „Inwestycja ma wielkie znaczenie dla..." itp.

[25] Dotyczyły: [1] remontu elewacji kościoła parafialnego pw. Św. Jana Chrzciciela w Bukowcu – etap I; [2] remontu XVI wiecznego kamiennego muru okalającego dawny cmentarz przy kościele pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Łomnicy; [3] remontu więźby dachu wieży i dachu nad nawą i prezbiterium kościoła pw. Św. Jadwigi Śląskiej w Karpnikach; [4] remontu – wymiany pokrycia dachu i wieży w kościele filialnym pw. Św. Marcina w Bukowcu – etap I; [5] remontu elewacji kościoła parafialnego pw. Św. Jana Chrzciciela w Bukowcu – etap II; [6] renowacji przeszkleń witrażowych w kościele filialnym pw. Matki Bożej Częstochowskiej w Dąbrowicy; [7] rewitalizacji zabytkowego Parku Królewskiego w Mysłakowicach – remontu alejek parkowych (w ramach zadania własnego Gminy).

[26] Dotyczyły: [1] prac konserwatorskich przy dekoracji malarskiej glifów okiennych, sufitu i fasety w sali parteru Pałacu w Łomnicy, [2] zabezpieczenia uszkodzonej konstrukcji budynku Domu Tyrolskiego w Mysłakowicach w celu odbudowania, [3] remontu drewnianego balkonu w zabytkowym Domu Tyrolskim w Mysłakowicach, [4] przebudowy części I piętra budynku Dawnego Zarządu w Bukowcu, [5] wymiany stolarki okiennej i drzwiowej w Pałacu w Dąbrowicy.

pierwotnego wystroju pałacu i stanowią interesujące przykłady zdobienia architektury rezydencjonalnej na Śląsku; zabezpieczenie uszkodzonej konstrukcji zabytkowego Domu Tyrolskiego w Mysłakowicach, wskazując, że prace remontowe zakładają zabezpieczenie dachu z wymianą elementów konstrukcyjnych, zabezpieczenie i wzmocnienie stropu oraz wzmocnienie fundamentów budynku, obecny stan budynku wymaga pilnych prac remontowo-konserwatorskich, prace muszą być wykonane do końca 2023 r. zgodnie z nakazem Konserwatora Zabytków; remont drewnianego balkonu w Domu Tyrolskim w Mysłakowicach, wskazując, że z powodu całkowitego zniszczenia biologicznego i atmosferycznego wsporników dotychczasowa konstrukcja balkonu grozi zawaleniem i niezbędny jest jej remont generalny, prace remontowe zakładają wymianę wsporników balkonowych, wymianę zniszczonych fragmentów wieńców oraz zabezpieczenie wymienionych elementów; adaptację I piętra dawnego budynku administracji (budynku Zarządu) w zespole pałacowo-parkowym w Bukowcu – etap I na cele rozbudowy Centrum Kulturalno-Edukacyjnego Ornamental Farm Bukowiec im. Piotra Napierały, wskazując, że budynek Dawnego Zarządu wchodzi w skład zabytkowego kompleksu pałacowo-parkowego z przełomu XVIII i XIX wieku, a przebudowane piętro budynku przeznaczone zostanie na rozbudowę bazy noclegowej centrum; wymianę stolarki okiennej i drzwi zewnętrznych w zabytkowym Pałacu w Dąbrowicy, wskazując, że renesansowa rezydencja wzniesiona została w drugiej połowie XV w. i jest jednym z obiektów tworzących tzw. Dolinę Pałaców i Ogrodów Kotliny Jeleniogórskiej, remont zakłada wymianę stolarki okiennej na drewnianą z zachowaniem kształtu i podziału jak najbardziej zbliżonego do pierwowzoru.

Wójt wskazał, że zgodnie z Regulaminem, w opisie inwestycji nie były wymagane informacje dotyczące wskazania zakresu rzeczowego inwestycji, odniesienia tego zakresu do udziału w całości inwestycji, jak też dotyczące przewidywanych efektów rzeczowych. Opisanie inwestycji w sposób ogólny zasugerowali, jak wskazał, przedstawiciele BGK podczas webinaru i rozmów telefonicznych, aby nie było konieczne wprowadzanie zmian w zakresie inwestycji na etapie jej realizowania.

- w ośmiu przypadkach wnioskowana do BGK kwota dofinansowania z RPOZ była równa wnioskowanej przez beneficjentów kwocie dotacji, natomiast w dwóch przypadkach stanowiła 98,98% wnioskowanej dotacji, co było niezgodne z § 5 ust. 4 i § 2 pkt 37 Regulaminu, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości***.**
- w jednym przypadku, wnioskowana pierwotnie (16 marca 2023 r.) do BGK kwota dofinansowania z RPOZ (157,4 tys. zł) stanowiła 78,7% wnioskowanej kwoty dotacji przez beneficjenta (200,0 tys. zł), a wniosek składany do BGK podlegał kolejnym korektom (w dniu 31 marca 2023 r. – na kwotę dofinansowania 200,0 tys. zł, w dniu 8 sierpnia 2023 r. – na kwotę dofinansowania 196,0 tys. zł), pomimo braku korekt składanych przez beneficjenta dotacji.

(akta kontroli: tom I, str. 242-253, 260, 264-267, 358-361; tom III, str. 11-23, 253-254, 266-267)

W kontrolowanym okresie Gmina była właścicielem nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków na podstawie pięciu decyzji wojewódzkiego konserwatora

zabytków. Były to nieruchomości gruntowe niezabudowane[27], kaplica cmentarna[28], pałac[29] oraz park w zespole pałacowym[30]. Wójt wskazał, że inwestycja pn. Rewitalizacja zabytkowego Parku Królewskiego w Mysłakowicach – remont alejek parkowych została wytypowana do realizacji przez pracowników Referatu Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Inwestycji. Remont alejek stanowił jeden z etapów rewitalizacji parku, której kontynuację planuje się w najbliższych latach. Kaplica cmentarna w Mysłakowicach została wyremontowana w ostatnich latach, natomiast Pałac Królewski w Mysłakowicach przeznaczono na sprzedaż w związku z czym nie była zasadna realizacja inwestycji dotyczących tego obiektu.

(akta kontroli: tom III, str. 11-23)

GEZ została przyjęta w dniu 28 września 2023 r.[31], 10 lat i osiem miesięcy po upływie terminu[32] określonego w art. 6 ust. 2 ustawy z 18 marca 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz o zmianie niektórych innych ustaw[33], o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. W Urzędzie nie założono kart adresowych zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków. Założone karty adresowe[34] dotyczyły 11 historycznych układów ruralistycznych strefy obserwacji archeologicznej. Ogłoszone w dniach 26 kwietnia 2022 r. i 14 czerwca 2022 r. postępowania na wykonanie kompletnej GEZ dla Gminy Mysłakowice oraz wykonanie Gminnego programu opieki nad zabytkami na lata 2023-2026 zostały unieważnione z uwagi na fakt, iż cena najkorzystniejszej oferty przewyższała kwotę, którą zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. W konsekwencji, w przyjętej w dniu 28 września 2023 r. GEZ nie ujęto wszystkich zabytków, o których mowa w art. 22 ust. 5 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. W Urzędzie nie opracowano i nie przedłożono Radzie Gminy, Gminnego programu opieki nad zabytkami, o którym mowa w art. 87 ust. 1 ustawy ochronie zabytków, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom II, str. 1-3; tom III, str. 24-42)

1.4. W odpowiedzi na ogłoszone przez Wójta nabory wniosków proponowanych do zgłoszenia do dofinansowania z RPOZ, a będące konsekwencją naborów prowadzonych przez BGK, do Urzędu wpłynęło 11 wniosków[35] o udzielenie dotacji w ramach RPOZ, każdy na odrębne zadanie, w tym trzy złożone przez

---

[27] Decyzje nr: 467/A/04 i 468/A/04 z dnia 13 grudnia 2004 r.
[28] Decyzja nr 482/A/1-2/05 z dnia 21 lutego 2005 r.
[29] Decyzja nr A/5685/639/J z dnia 13 maja 1980 r.
[30] Decyzja nr A/5374/508/J z dnia 7 grudnia 1977 r.
[31] Zarządzeniem nr 0050.106.2023 Wójta Gminy Mysłakowice.
[32] W świetle tego przepisu, GEZ należało założyć w terminie 2 lat od dnia przekazania przez wojewódzkiego konserwatora zabytków wykazu zabytków, o którym mowa w art. 7 przedmiotowej ustawy. Wykazy, o których mowa w art. 7 ww. ustawy wpłynęły do Urzędu w dniu 30 grudnia 2010 r. przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Pismo Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 20 grudnia 2010 r.).
[33] Dz. U. Nr 75, poz. 474. Dalej: ustawa zmieniająca ustawę o ochronie zabytków. Ustawa wygasła z dniem 6 czerwca 2013 r.
[34] Zostały wykonane przez Kierownika Referatu Gospodarki Komunalnej Ochrony Środowiska i Inwestycji.
[35] W tym dziewięć w pierwszym naborze na łączną kwotę dotacji 1 607,1 tys. zł i dwa w drugim naborze na łączną kwotę dotacji 313,6 tys. zł.

jeden podmiot. W wyniku ogłoszonego przez Wójta trzeciego naboru, niezwiązanego z naborami prowadzonymi przez BGK wpłynął jeden wniosek, dotyczący zadania już realizowanego, a złożony powtórnie w związku z rozwiązaniem umowy dotacji przyznanej na 2024 r. Wartość wnioskowanego przez potencjalnych beneficjentów dotacji dofinansowania wynosiła od 27,9 tys. zł do 200,0 tys. zł.

Przy ocenie formalnej brano pod uwagę czy oferta została złożona w terminie określonym w ogłoszeniu o konkursie; czy została złożona przez uprawniony podmiot, czy została sporządzona zgodnie ze wzorem[36], czy została podpisana przez uprawnione osoby, czy kwota wnioskowanej dotacji nie przekracza 200 tys. zł, czy do oferty dołączono dokument potwierdzający wpis do rejestru ochrony zabytków, czy do oferty dołączono pozwolenie na budowę.

Przy ocenie merytorycznej brano pod uwagę: wartość historyczną, artystyczną lub kulturową zabytku; stan techniczny w jakim znajduje się zabytek, opis we wniosku oraz załączone dokumenty; racjonalność zamierzenia wnioskodawcy, w tym koszty realizacji planowanych prac oraz zaangażowanie finansowe wnioskodawcy, a także wskazanie innych źródeł finansowania prac lub robót budowlanych przy zabytku.

Przedmiot dofinansowania opisany we wnioskach do Programu nie miał bezpośredniego związku z przeciwdziałaniem COVID-19, tj. z finasowaniem lub dofinansowaniem czynności związanych ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych, choroby COVID-19, o czym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o covid. Wójt wskazał, że Regulamin, nie nakładał na Gminę obowiązku przeprowadzenia analizy, czy poszczególne inwestycje można uznać za mające na celu przeciwdziałanie COVID-19, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o covid.

Wszystkie wnioski zostały poddane weryfikacji formalnej oraz merytorycznej przez wszystkich czterech członków Komisji, przy czym wszystkie zostały ocenione pozytywnie. Termin weryfikacji przez Komisję wniosków nie był określony. Licząc od dnia upływu terminu składania wniosków do Urzędu do dnia zakończenia naboru przez BGK pozostało 24[37] dni w pierwszym naborze i 5[38] dni w drugim. Wójt wskazał, że Komisja przystąpiła do oceny wniosków niezwłocznie po upływie terminu na składanie wniosków, a końcowy termin oceny wniosków był ograniczony terminem złożenia wniosków przez Gminę w aplikacji BGK.

Według protokołów końcowych z prac Komisji z dnia 13 kwietnia 2023 r., 11 sierpnia 2023 r. i 18 lutego 2025 r. z posiedzenia Komisji, do Urzędu wpłynęło odpowiednio dziewięć, dwa i jeden wniosek o dofinansowanie. W ocenie merytorycznej wnioski otrzymały w pierwszym naborze od 31,75 do 48,25 pkt, w drugim 42 i 43 pkt, w trzecim 45 pkt. Ocena merytoryczna wniosku, który wpłynął do Urzędu w trzecim naborze w dniu 14 lutego 2025 r., a jego treść była tożsama z wnioskiem złożonym w pierwszym naborze w dniu 6 marca 2023 r.,

---

[36] Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw pożytku publicznego w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań z dnia 24 października 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 2057).

[37] Termin składania wniosków do Urzędu do 7 marca 2023 r., termin naboru wniosków do BGK do 31 marca 2023 r.

[38] Termin składania wniosków do Urzędu do 11 sierpnia 2023 r., termin naboru wniosków do BGK do 16 sierpnia 2023 r.

nie była jednakowa Wniosek ten dotyczył tego samego zabytku oraz tych samych planowanych prac, a został złożony powtórnie, po rozwiązaniu umowy dotacji przyznanej na 2024 r., o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W protokole końcowym z prac Komisji z dnia 13 kwietnia 2023 r. w pkt 3 i 6 zestawienia, w kolumnie „wnioskowana kwota dotacji" wskazano kwotę 200,0 tys. zł, taką samą jak w kolumnie „proponowana kwota dotacji wraz z wkładem własnym Gminy Mysłakowice". Ponadto stosownie do zapisów § 3 zarządzenia Wójta nr 0050.19.2023 z dnia 14 lutego 2023 r. w sprawie ogłoszenia naboru wniosków proponowanych do zgłoszenia do dofinansowania z RPOZ oraz powołania Komisji ds. weryfikacji złożonych wniosków, Komisja przedłożyła Wójtowi wszystkie trzy protokoły końcowe z prac Komisji, tj. z datą sporządzenia 13 kwietnia 2023 r., 11 sierpnia 2023 r. i 18 lutego 2025 r. Wszystkie trzy protokoły Komisji zostały zatwierdzone przez Wójta, przy czym data zatwierdzenia nie była wskazywana. Stwierdzono, że wnioski objęte protokołem Komisji z dnia 13 kwietnia 2023 r. zostały złożone do BGK w dniu 16 marca 2023 r., o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Uchwały Rady Gminy w sprawie udzielenia dotacji zostały podjęte w dniach: 25 lipca 2023 r., 31 stycznia 2024 r., 26 marca 2025 r. Po podjęciu uchwał w sprawie udzielenia dotacji nie sporządzono, w terminie 14 dni, pisemnej informacji, dla wszystkich wnioskodawców indywidualnie, o udzieleniu lub o nieudzieleniu dotacji, co stanowiło naruszenie § 7 pkt 2 zarządzenia Wójta nr 0050.69.2018 z 25 czerwca 2018 r. w sprawie udzielania dotacji, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W budżecie Gminy zapewniono udział własny na realizację inwestycji albo na dotację, pochodzący ze środków innych, niż środki z Programu, w wysokości nie niższej niż 2 % wartości inwestycji albo kwoty dotacji.

(akta kontroli: tom I, str. 134, 239-241, 355-356; tom III, str. 1, 22)

Szczegółowa analiza złożonych do Urzędu, 11 wniosków o dofinansowanie z RPOZ wykazała, że:

- wszystkie wnioski zostały złożone według wzoru formularza udostępnionego przez Urząd,
- zakres prac objętych wnioskiem mieścił się w katalogu robót określonych w art. 77 ustawy o ochronie zabytków,
- we wszystkich przypadkach, wysokość dotacji, o którą ubiegał się wnioskodawca wskazywana była w kwocie 98% dofinansowania z RPOZ, natomiast dotacja 2% udzielana z budżetu Gminy wykazywana była jako udział środków własnych,
- w dwóch przypadkach[39], wskazano nieprawidłowy numer i datę pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich i robót budowlanych, a w dwóch[40] nie wskazano decyzji zmieniającej termin ważności pozwoleń,
- w sześciu przypadkach[41], wnioskodawcy nie wskazali planowanego zakresu rzeczowego prac lub robót wraz z przewidywanymi kosztami poszczególnych pozycji,

[39] Wniosek nr: 1825/2023; 7436/2023 (310).
[40] Wniosek nr: 1826/2023 (155); 7480/2023 (329).
[41] Wniosek nr: 1826/2023; 1825/2023 (220); 7436/2023; 7480/2023; 2478/2023; 2496/2023.

- w siedmiu przypadkach[42], we wnioskach brak było informacji o skierowanych do innych organów wnioskach o udzielenie dotacji,
- w dwóch przypadkach[43] wnioskodawca błędnie wyliczył wysokość dotacji 98% z 200,0 tys. zł wykazując 198,0 tys. zł, zamiast 196,0 tys. zł,
- w trzech przypadkach[44] nie wskazano planowanego terminu zakończenia realizacji zadania,
- w jednym przypadku[45], w którym wniosek został złożony powtórnie w 2025 r. w związku z rozwiązaniem umowy dotacji przyznanej na 2024 r., wnioskodawca wskazał błędny termin zakończenia realizacji zadania, tj. w 2024 r. zamiast w 2025 r.

Komisja nie wezwała wnioskodawców, do poprawienia pomyłek, uzupełnienia braków lub złożenia wyjaśnień, w określonym, nieprzekraczalnym terminie, co było niezgodne z § 4 pkt 4 zarządzenia Wójta nr 0050.69.2018 z dnia 25 czerwca 2018 r., o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom I, str. 155-158, 177-180, 199-202, 220-223, 310-313, 329-332; tom III, str. 11-23)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Poza okresem trwania naborów prowadzonych przez BGK, Wójt ogłosił w dniu 5 lutego 2025 r. nabór wniosków o dofinansowanie z RPOZ, co było działaniem nierzetelnym. Według opublikowanego ogłoszenia, nabór miał stanowić podstawę do wyłonienia zadań, które Gmina, po ich pozytywnej weryfikacji, zgłosi do dofinansowania w ramach RPOZ. Wnioski należało złożyć do 14 lutego 2025 r. do godz. 12.00. Nabory wniosków prowadzone przez BGK trwały w okresie od 24 listopada 2022 r. do 31 marca 2023 r. oraz od 26 lipca 2023 r. do 16 sierpnia 2023 r. W 2025 r. BGK nie organizował naborów wniosków w ramach RPOZ.

Wójt przyznał, że ogłoszenie naboru uzupełniającego w dniu 5 lutego 2025 r. nie miało związku z żadnym nowym naborem prowadzonym przez BGK. Jednocześnie wyjaśnił, że wynikało jedynie z konieczności zachowania procedur wewnętrznych Gminy. Jeden z beneficjentów dotacji, w ramach I edycji RPOZ – Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Jadwigi Śląskiej w Karpnikach, nie był w stanie zrealizować zadania w terminie zgodnym z umową o udzielenie dotacji tj. do dnia 31 grudnia 2024 r. Konieczne stało się rozwiązanie umowy dotacji. Aby beneficjent dotacji mógł wykorzystać przyznane przez BGK środki, Gmina ogłosiła nabór uzupełniający, który pozwoli na ponowne podpisanie umowy o udzielenie dotacji z Parafią w Karpnikach i zrealizowanie planowanej inwestycji. W terminie naboru wniosków do Gminy wpłynął tylko jeden wniosek, złożony przez Parafię Rzymskokatolicką pw. Św. Jadwigi Śląskiej w Karpnikach na realizację zadania pn. Remont więźby dachowej Kościoła p.w. św. Jadwigi Śląskiej w Karpnikach na kwotę 235 000 zł.

---

[42] Wniosek nr: 1826/2023; 2448/2023 (177); 1825/2023; 7436/2023; 7480/2023; 2449/2023; 2479/2023.
[43] Wniosek nr: 1826/2023; 1825/2023
[44] Wniosek nr: 1826/2023; 1825/2023; 7436/2023
[45] Wniosek nr: 1709/2025 (226)

NIK zauważa, że nie było konieczności przeprowadzania nowego naboru wniosków, gdyż podstawę do przyznania dotacji (udzielanej na podstawie art. 81 ustawy o ochronie zabytków) stanowiła Wstępna promesa, uzyskana na realizację zadania objętego wnioskiem już w dniu 25 lipca 2023 r., a która była ważna do dnia 30 maja 2025 r.

(akta kontroli: tom II, str. 222-225; tom III, str. 11-23)

2. . W ogłoszeniu Wójta z 14 lutego 2023 r. o naborze wstępnych wniosków do dofinansowania z RPOZ wskazano, że wysokość dofinansowania wynosi nie więcej niż 98% wartości zadania inwestycyjnego, a wnioskodawca musi zapewnić nie mniej niż 2% wkładu własnego. Było to niezgodne z zasadami udzielania dofinansowania z RPOZ. Zgodnie z § 5 ust. 4 w związku z § 2 pkt 37 Regulaminu, wkład własny w finansowaniu inwestycji w wysokości 2% zobowiązana była zapewnić jednostka samorządu terytorialnego, która ubiega się o dofinansowanie z RPOZ, a nie beneficjent dotacji.

Wójt wyjaśnił, że z uwagi na niejasne zapisy w Regulaminie przyjęto, że wymagany w RPOZ wkład własny w wysokości min. 2% wartości zadania powinien być pokryty ze środków własnych beneficjentów ostatecznych. Kwestia ta została zweryfikowana już po ogłoszeniu naboru.

(akta kontroli: tom I, str. 142-144; tom III, str. 336-337, 340-341)

3. W dziesięciu przypadkach wnioskowana do BGK kwota dofinansowania z RPOZ była wyższa niż 98% wnioskowanej dotacji wskazanej we wnioskach złożonych do Urzędu, co było niezgodne z § 5 ust. 4 i § 2 pkt 37 Regulaminu.

We wnioskach składanych do Urzędu podawane były informacje o źródle sfinansowania prac lub robót przy zabytku w kwocie ogółem, w tym wysokości dotacji, o którą ubiega się wnioskodawca, udziale środków własnych i udziale środków z innych źródeł. Zgodnie z § 5 ust. 4 Regulaminu, dofinansowanie z RPOZ mogło być przyznane jedynie w przypadku posiadania przez Gminę udziału własnego na dotację, pochodzącego ze środków innych, niż środki z RPOZ, w wysokości nie niższej niż 2% kwoty dotacji. W ośmiu przypadkach zawnioskowana przez Gminę kwota dofinansowania z RPOZ była równa wnioskowanej kwocie dotacji przez beneficjentów, a w dwóch przypadkach stanowiła 98,98% wnioskowanej dotacji.

Wójt wyjaśnił, że z uwagi na niejasne zapisy w Regulaminie przyjęto, że wymagany w RPOZ wkład własny w wysokości min. 2% wartości zadania powinien być pokryty ze środków własnych beneficjentów ostatecznych. Kwestia ta została zweryfikowana już po ogłoszeniu naboru.

(akta kontroli: tom I, str. 72-88, 239-241, 260-261, 264-267; tom III, str. 336-341)

4. Ocena merytoryczna wniosku, który wpłynął do Urzędu w trzecim naborze w dniu 14 lutego 2025 r. była inna od oceny wniosku o tożsamej treści złożonego w pierwszym naborze w dniu 6 marca 2023 r., co było działaniem nierzetelnym. Wniosek ten dotyczył tego samego zabytku oraz tych samych planowanych prac, a został złożony powtórnie w 2025 r., po rozwiązaniu umowy dotacji przyznanej na 2024 r. W dniach 14 marca 2023 r. i 17 lutego 2025 r. Komisja dokonała oceny merytorycznej wniosków złożonych przez tego samego beneficjenta odpowiednio w dniach 6 marca 2023 r. i 14 lutego 2025 r. Oba wnioski były tożsame w treści i dotyczyły wykonania tych samych prac (remontu więźby

dachowej) przy tym samym zabytku (kościele katolickim w Karpnikach). Pomimo to, wniosek z dnia z 14 lutego 2025 r. został oceniony w dniu 17 lutego 2025 r. inną wysokością przyznanych punktów, niż wniosek z 6 marca 2023 r. oceniany w dniu 14 marca 2023 r. Różnice dotyczyły oceny stanu technicznego zabytku oraz wartości historycznej, artystycznej lub kulturowej.
Członkowie Komisji wyjaśnili, że różnica w punktacji wynika z subiektywnej oceny członka Komisji w momencie oceny konkretnego wniosku na tle innych wniosków złożonych podczas naboru.

(akta kontroli: tom I, str. 177-180, 195-198; tom II, str. 226-237; tom III, str. 248-252)

5. Nierzetelnie został sporządzony protokół końcowy z prac Komisji, o którym mowa w § 3 zarządzenia Wójta Gminy Mysłakowice nr 0050.19.2023 z dnia 14 lutego 2023 r., dotyczący naboru prowadzonego przez Urząd w okresie od 14 lutego 2023 r. do 7 marca 2023 r.
W protokole końcowym z prac Komisji z dnia 13 kwietnia 2023 r. w pkt 3 i 6 zestawienia, w kolumnie „wnioskowana kwota dotacji" wskazano kwotę 200,0 tys. zł, taką samą jak w kolumnie „proponowana kwota dotacji wraz z wkładem własnym Gminy Mysłakowice". Ponadto, przedmiotowy protokół został sporządzony 28 dni po dacie złożenia do BGK (16 marca 2023 r.) wniosków o dofinansowanie.

Wójt wyjaśnił, że Komisja ds. weryfikacji złożonych wniosków o dofinansowanie przedkłada Wójtowi Gminy protokół końcowy z prac komisji niezwłocznie po dokonaniu oceny formalnej i merytorycznej wniosków. Protokół z oceny wniosków złożonych w I naborze wniosków sporządzony został i przedłożony Wójtowi w dniu 14 marca 2023 r. Na wydruku protokołu, jak podał, pojawił się tzw. „czeski błąd" – pracownik sporządzający protokół zamiast daty 14 marca 2023 r. wpisał błędnie datę 13 kwietnia 2023 r., a błąd ten nie został wychwycony i poprawiony.
W pkt 3 i 6 zestawienia w kolumnie: wnioskowana kwota dotacji wskazano kwotę 200,0 tys. zł, ponieważ taka kwota dotacji została wpisana przez wnioskodawców we wniosku o udzielenie dotacji, w pozycji: wnioskowana kwota dotacji.

(akta kontroli: tom I, str. 134-141, 239-241; tom III, str. 11-23, 336-337, 340-341)

6. Po podjęciu uchwał przez Radę Gminy w sprawie udzielenia dotacji z udziałem środków RPOZ nie sporządzono pisemnej informacji, dla wszystkich wnioskodawców indywidualnie, o udzieleniu lub o nieudzieleniu dotacji, co było niezgodne z § 7 pkt 2 zarządzenia Wójta Gminy Mysłakowice nr 0050.69.2018 z 25 czerwca 2018 r. w sprawie udzielania dotacji. Powyższe należało do zadań Referatu Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Inwestycji.

Wójt wskazał, że wnioskodawcy zostali poinformowani telefonicznie o wynikach oceny wniosków oraz o ich przekazaniu do BGK.

(akta kontroli: tom I, str. 104-133)

7. Podczas weryfikacji wniosków o udzielenie dotacji nie stosowano obowiązujących w Urzędzie procedur wewnętrznych, określonych w § 4 pkt 4 zarządzenia Wójta nr 0050.69.2018 z dnia 25 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia trybu i sposobu udzielania z budżetu Gminy Mysłakowice dotacji, co było działaniem nierzetelnym. Zgodnie z tymi wytycznymi, Komisja mogła wezwać

wnioskodawcę, bez zbędnej zwłoki, pisemnie lub telefonicznie, do poprawienia pomyłek, uzupełnienia braków lub złożenia wyjaśnień, w określonym, nieprzekraczalnym terminie. Natomiast analiza wniosków złożonych przez beneficjentów dotacji, wykazała przyjmowanie niekompletnych lub błędnie wypełnionych formularzy, co NIK ocenia jako działanie nierzetelne.

Wójt wyjaśnił, że Urząd po dokonaniu oceny formalnej i merytorycznej wniosków o udzielenie dotacji uznał, że występujące we wnioskach drobne błędy lub braki nie wpływają znacząco na ocenę zasadności realizacji i możliwego dofinansowania planowanych zadań. Wszystkie wnioski zawierały wymagane pozwolenia i decyzje, w tym pozwolenie na prowadzenie prac wydawane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Z dołączonych do poszczególnych wniosków dokumentów wynikał zakres planowanych do realizacji prac. Urząd nie wymagał określenia dokładnego terminu zakończenia realizacji zadania, ponieważ niemożliwym do przewidzenia na etapie składania wniosków było kiedy ogłoszone zostaną wyniki RPOZ i kiedy możliwe będzie rozpoczęcie realizacji inwestycji. Wszyscy Wnioskodawcy określili czas realizacji zadania do 12 miesięcy.

(akta kontroli: tom I, str. 155-158, 177-180, 199-202, 220-223, 310-313, 329-332; tom III, str. 11-23)

8. GEZ przyjęto w dniu 28 września 2023 r., tj. 10 lat i osiem miesięcy po upływie terminu określonego w art. 6 ust. 2 ustawy zmieniającej ustawę o ochronie zabytków. Pismo DWKZ przekazujące wykaz, o którym mowa w art. 7 ww. ustawy wpłynęło do Urzędu w dniu 30 grudnia 2010 r. Zgodnie z art. 6 ust. 2 ww. ustawy, GEZ należało założyć w terminie dwóch lat od otrzymania ww. wykazu, czyli do dnia 30 grudnia 2012 r.

Wójt wyjaśnił, że przyczyną powyższego był brak środków finansowych.

NIK zauważa, że opracowanie GEZ jest ustawowym obowiązkiem Gminy.(akta kontroli: tom II, str. 1-3; tom III, str. 11-42)

9. W GEZ, wprowadzonej zarządzeniem nr 0050.106.2023 Wójta Gminy Mysłakowice z dnia 28 września 2023 r., nie ujęto wszystkich zabytków, o których mowa w art. 22 ust. 5 ustawy o ochronie zabytków. Urząd nie posiadał założonych kart adresowych dla wszystkich zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków.

Wójt wyjaśnił, że przyczyną powyższego był brak środków finansowych w budżecie Gminy.

NIK wskazuje, że brak środków finansowych nie może stanowić uzasadnienia dla odstąpienia od realizacji ustawowych zadań.

(akta kontroli: tom II, str. 1-3; tom III, str. 11-23)

10. W Urzędzie nie sporządzono i nie przedłożono Radzie Gminy Mysłakowice, Gminnego programu opieki nad zabytkami, co było niezgodne z art. 87 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków. Przedmiotowy program należało opracować na okres czterech lat, a jego celem miało być m.in. zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania, jak też wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego. Brak opracowania Gminnego programu opieki nad zabytkami był

konsekwencją braku sporządzenia Gminnej Ewidencji Zabytków, która zgodnie z art. 21 ustawy o ochronie zabytków, jest podstawą do jego sporządzenia.

Wójt wyjaśnił, że przyczyną powyższego był brak środków finansowych na opracowanie przedmiotowego dokumentu.

NIK wskazuje, że brak środków finansowych nie może stanowić uzasadnienia dla odstąpienia od realizacji ustawowych zadań.

(akta kontroli: tom III, str. 11-23)

OCENA CZĄSTKOWA

W Urzędzie podjęto działania mające na celu pozyskanie środków z RPOZ na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach. Zakres prac i robót był zgodny z art. 77 ustawy o ochronie zabytków.

Niemniej stwierdzono, że jeden z trzech prowadzonych w Urzędzie naborów wniosków proponowanych do zgłoszenia do dofinansowania z RPOZ został ogłoszony poza okresem trwania naborów prowadzonych przez BGK, a ogłoszenie z dnia 14 lutego 2023 r. o naborze wstępnych wniosków do dofinansowania z RPOZ sporządzono z błędnym wskazaniem obowiązku zapewnienia przez beneficjenta dotacji 2% wkładu własnego. W dziesięciu przypadkach wnioskowana do BGK kwota dofinansowania z RPOZ była wyższa niż 98% wnioskowanej dotacji wskazanej we wnioskach złożonych do Urzędu. Z opóźnieniem 10 lat i ośmiu miesięcy przyjęto GEZ, w której nie ujęto zabytków wpisanych do rejestru oraz innych zabytków nieruchomych znajdujących się w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Ponadto nie sporządzono i nie przedłożono Radzie Gminy Mysłakowice, Gminnego programu opieki nad zabytkami. Nierzetelnie sporządzono protokół końcowy z dnia 14 lutego 2023 r. z prac Komisji ds. weryfikacji złożonych wniosków proponowanych do zgłoszenia do dofinansowania, dotyczący naboru prowadzonego przez Urząd w okresie od 14 lutego 2023 r. do 7 marca 2023 r., a po podjęciu uchwał przez Radę Gminy Mysłakowice w sprawie udzielenia dotacji z udziałem środków RPOZ nie sporządzono pisemnej informacji, dla wszystkich wnioskodawców indywidualnie, o udzieleniu lub o nieudzieleniu dotacji. Nadto, podczas weryfikacji wniosków o udzielenie dotacji nie stosowano obowiązujących w Urzędzie procedur wewnętrznych, określonych w § 4 pkt 4 zarządzenia Wójta nr 0050.69.2018 z dnia 25 czerwca 2018 r., co było działaniem nierzetelnym.

Przedmiot dofinansowania opisany we wnioskach do Programu nie miał bezpośredniego związku z przeciwdziałaniem COVID-19, tj. z finasowaniem lub dofinansowaniem czynności związanych ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych, choroby COVID-19, o czym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o covid.

OBSZAR

2. Wykorzystanie środków na realizację Rządowego Programu Odbudowy Zabytków

Opis stanu faktycznego

2.1. Gmina pozyskała dofinansowanie z RPOZ w zakresie siedmiu z 12 złożonych wniosków, w tym pięciu[46] z dziesięciu złożonych w ramach pierwszego naboru (24 listopada 2022 r. – 31 marca 2023 r.) i dwóch[47] z siedmiu (pięć zostało złożonych powtórnie) w ramach drugiego naboru (26 lipca 2023 r. – 16 sierpnia 2023 r.). Jeden wniosek dotyczył inwestycji własnej Gminy. Wstępne promesy dofinansowania inwestycji uzyskano 25 lipca 2023 r. (pięć) i 4 października 2023 r. (dwie), w kwotach wnioskowanych, w łącznej wysokości 1 292,8 tys. zł (w tym 196,0 tys. zł na inwestycję własną Gminy). Promesę dofinansowania inwestycji uzyskano we wszystkich siedmiu przypadkach w kwotach wnioskowanych w łącznej wysokości 1 278,7 tys. zł (w tym 190,4 tys. zł na inwestycję własną Gminy). Jednocześnie zapewniono udział środków własnych Gminy w kwocie 26,1 tys. zł. Do końca 2024 r. złożono sześć wniosków o wypłatę z promesy na kwotę 1 083,5 tys. zł i w tej kwocie otrzymano dofinasowanie. W jednym przypadku wniosek o wypłatę na kwotę 195,2 tys. zł nie został złożony w 2024 r. z powodu opóźnienia w realizacji robót w zakresie inwestycji realizowanej przez beneficjenta dotacji. W tym przypadku wniosek o wypłatę został złożony w maju 2025 r. Dofinansowanie z RPOZ zostało wypłacone w zakresie obejmującym wszystkie złożone wnioski o wypłatę, w kwocie wnioskowanej 1 278,7 tys. zł.

(akta kontroli: tom III, str. 81-85)

2.2. Wszystkie postępowania mające na celu wyłonienie wykonawcy danego zadania zostały wszczęte po uzyskaniu wstępnej promesy z BGK. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie inwestycji gminnej, zostało przeprowadzone w trybie podstawowym, na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy Pzp. W zakresie pozostałych sześciu inwestycji, beneficjenci dotacji byli zwolnieni ze stosowania ustawy Pzp, a wykonawcy zostali wybrani w trybie zapytania ofertowego. Gmina zapewniła beneficjentom dotacji wsparcie w czynnościach związanych z ogłoszeniem i przeprowadzeniem postępowania zakupowego zamieszczając na swojej stronie internetowej ogłoszenie postępowania zakupowego. Termin składania ofert wynosił co najmniej 30 dni, zgodnie z § 8 ust. 6 Regulaminu.

(akta kontroli: tom II, str. 21-33, 77-90, 128-140, 182-196, 241-254, 297-298, 329-330, 358-367, tom III, str. 71-74)

---

[46] Na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich w ramach zadań realizowanych przez beneficjentów dotacji: [1] przy zabytkowym murze okalającym dawny cmentarz przy Kościele pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Łomnicy, [2] przy więźbie dachowej zabytkowego Kościoła pw. św. Jadwigi Śląskiej w Karpnikach; [3] przy pokryciu dachu i wieży zabytkowego Kościoła pw. św. Marcina w Bukowcu; [4] przy pokryciu dachu i wieży zabytkowego Kościoła pw. św. Marcina w Bukowcu oraz w ramach zadania własnego gminy polegającego na rewitalizacji zabytkowego Parku Królewskiego w Mysłakowicach – remoncie alejek parkowych.

[47] Na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich w ramach zadań realizowanych przez beneficjentów dotacji dotyczących: [1] elewacji Kościoła Parafialnego pw. Św. Jana Chrzciciela w Bukowcu - etap II; [2] przeszkleń witrażowych w kościele filialnym p.w. Matki Bożej Częstochowskiej w Dąbrowicy.

Badanie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie realizacji inwestycji pn. Rewitalizacja zabytkowego Parku Królewskiego w Mysłakowicach – remont alejek parkowych", wykazało, że:

- zamówienie zostało ujęte w aktualizacji Planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych opublikowanym w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu ogłoszenia postępowania o udzielenie zamówienia tj. 23 października 2023 r., po 90 dniach od ujęcia[48] w budżecie i planie finansowym Gminy, co stanowiło naruszenie art. 23 ust. 1 i 4 ustawy Pzp, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*,
- w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu (www.myslakowice.bip.net.pl) w zakładce Gmina, Zamówienia Publiczne, Plan postępowań o udzielenie zamówień, w 2023 r. i 2024 r. nie opublikowano pierwotnych Planów zamówień publicznych oraz wszystkich ich aktualizacji, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*,
- w odpowiedzi na ogłoszenie wpłynęła jedna oferta,
- przy wyborze wykonawcy realizacji zamówienia nie stwierdzono nieprawidłowości,
- realizacja zamówienia (w zakresie przedmiotu, terminu i wysokości wynagrodzenia wykonawcy) była zgodna z treścią zawartej umowy oraz wymaganiami wynikającymi z ustawy Pzp,
- inwestycja była realizowana zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie,
- w pkt 3 protokołu z postępowania o udzielenie zamówienia nie podano równowartości zamówienia w Euro, w pkt 6.A.2 jako podstawę powołania komisji wskazano Arkusz Postanowień Wójta nr 3/2022 z dnia 3 lutego 2022 r. zamiast 26/2023 z dnia 23 października 2026 r., przy czym skreślono sformułowanie, że członkowie komisji złożyli oświadczenia określone w art. 56 ust. 4 ustawy Pzp, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*,
- wszystkie osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia złożyły pisemne oświadczenia, o których mowa w art. 56 ust. 4 ustawy Pzp. W dwóch przypadkach nierzetelnie zweryfikowano oświadczenia dotyczące istnienia lub braku istnienia konfliktu interesów, o którym mowa w art. 56 ust. 2, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom II, str. 358-385, tom III, str. 338-339)

Według części VI pkt 2 Specyfikacji Warunków Zamówienia, przedmiot zamówienia na Rewitalizację zabytkowego Parku Królewskiego w Mysłakowicach - remont alejek parkowych, obejmował m.in. wykonanie dwóch typów dróg:
- drogi o dużym ruchu pieszym i sporadycznych przejazdach sprzętu do pielęgnacji parku, które należało wykonać na dwuwarstwowej podbudowie, z tłucznia i klińca[49] (odcinek 116 mb, 232 m^2).

[48] Uchwała Rady Gminy Mysłakowice z dnia 25 lipca 2023 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie.

[49] O nawierzchni pieszo-jezdnej z mieszanki drobnego żwiru o średnicy 4-10 mm o grubości 3 cm, na warstwie klińca kamiennego o średnicy 7-16 mm o grubości warstwy 7 cm, podbudowie z tłucznia kamiennego o średnicy 31-63 mm o grubości 15 cm, warstwy odsączającej z piasku średnioziarnistego grubości 5 cm.

- drogi i ścieżki o mniejszym natężeniu ruchu, które należało wykonać na jednowarstwowej podbudowie[50] (odcinek 324 mb, 648 m^2).

Roboty budowlane były prowadzone na podstawie decyzji Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków nr 1806/2023 z dnia 23 października 2023 r. o pozwoleniu na prowadzenie robót budowlanych w zabytku oraz programu prac konserwatorskich przy zabytku nieruchomym. Na realizację przedmiotowego zadania nie uzyskano decyzji o pozwoleniu na budowę, wymaganej od inwestora w myśl art. 28 Prawa budowlanego, jak też nie dokonano zgłoszenia budowy lub wykonywania innych robót budowlanych, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Zgodnie z § 4 ust. 1pkt 3 umowy z dnia 10 listopada 2023 r., do obowiązków wykonawcy alejek należało m.in. zapewnienie kierownika budowy. W przypadku realizacji przedmiotowego zadania nie były realizowane postanowienia § 11 pkt 2 umowy z dnia 10 listopada 2023 r. nr ZP.272.17.2023 zawartej z wykonawcą robót budowlanych w zakresie dokonywania wpisów w dzienniku budowy, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom II, str. 329-;399 tom III, str. 102-107)

Przeprowadzone oględziny inwestycji gminnej wykazały, że prace zostały wykonane, a stan techniczny wykonanych alejek nie budził zastrzeżeń. Zamontowano trzy ławki i trzy kosze na śmieci. W parku istnieją również alejki wykonane w ramach innych prac, nieobjętych zakresem robót w ramach zadania Rewitalizacja zabytkowego Parku Królewskiego w Mysłakowicach - remont alejek parkowych, jak też ścieżki wydeptane naturalnie, bez użycia wyrobów budowlanych. Przy alejkach zamontowano tablicę informacyjną o źródle i kwocie dofinansowania.

(akta kontroli: tom III, str. 319-323)

Środki otrzymane w ramach RPOZ zostały ujęte w budżecie Gminy w rozdziale 92120, paragrafie 6090 Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID–19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID–19.
Wydatków dotacji dokonywano w rozdziale 92120, paragrafie 6570 - Dotacja celowa otrzymana z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych. W zakresie inwestycji własnej Gminy w rozdziale 92120, paragrafie 6050 – wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych.
Wydatkowane środki wynosiły od 114,2 tys. zł do 200,0 tys. zł i zostały przeznaczone na cel określony we wnioskach o dofinansowanie w ramach RPOZ. Wszystkie wydatki zostały udokumentowane umową, protokołem odbioru oraz fakturą.

(akta kontroli: tom III, str. 50-70, 94-96, 143-147)

2.3. W celu realizacji RPOZ nie podejmowano odrębnych uchwał w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach, położonych na obszarze Gminy.

---

[50] O nawierzchni pieszej z mieszanki drobnego żwiru o średnicy 4-10 mm, drobnego piasku (do 1 mm) i gliny lub odsiewki kamiennej (0-10 mm) o grubości 3 cm, podbudowie na warstwie pospółki o średnicy 0-63 mm o grubości warstwy 15 cm i warstwy odsączającej z piasku średnioziarnistego grubości 5 cm.

Każdorazowo dotacje przyznano w drodze uchwały Rady Gminy Mysłakowice: 25 lipca 2023 r. (nr LXXI/450/23)[51] i 31 stycznia 2024 r. (nr LXXVIII/496/24)[52] po udostępnieniu przez BGK wstępnej promesy oraz w dniu 26 marca 2025 r. (nr XIII/84//25)[53] w wyniku rozwiązania umowy dotacji nr 74/2024 przyznanej na 2024 r. i po przeprowadzeniu nowego naboru wniosków proponowanych do dofinansowania z RPOZ. Dotacje udzielone w ramach RPOZ nie dotyczyły budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Stosownie do § 12 zarządzenia nr 0050.69.2018 z dnia 25 czerwca 2018 r. do informowania innych organów, uprawnionych do udzielania dotacji na prace przy zabytkach, o dotacjach udzielonych z budżetu Gminy, Wójt zobowiązał Referat Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Inwestycji. W efekcie, w żadnym przypadku o udzielonych dotacjach nie informowano ministra właściwego ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, wojewódzkiego konserwatora zabytków oraz organów samorządu i powiatu, co było niezgodne z art. 82 ust. 3 ustawy o ochronie zabytków. Szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom II, str. 12-20, 238-240)

2.4. Umowy o udzielenie dotacji z RPOZ były sporządzane według wzoru stanowiącego załącznik do zarządzenia Wójta Gminy Mysłakowice nr 0050.69.2018 z 25 czerwca 2018 r. i były zawierane po podjęciu przez Radę Gminy Uchwały o udzieleniu dotacji. W umowach dotacji zawarto elementy, o których mowa w art. 250 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[54], tj.: [1] wysokość dotacji, cel lub opis zakresu rzeczowego zadania, na którego realizację są przekazywane środki dotacji; [2] termin wykorzystania dotacji, nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego oraz [3] termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji oraz termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji celowej.

Analiza wszystkich siedmiu umów dotacji na łączną kwotę 1 110,5 tys. zł (w tym środków RPOZ o wartości 1 088,3 tys. zł i środków Gminy w kwocie 22,2 tys. zł), wykazała, że:

- określono zasady rozliczania, wydatkowania oraz kontroli prawidłowości wykonania zadania przez beneficjenta dotacji, w tym wydatkowania przekazanych środków finansowych,
- beneficjentów dotacji zobowiązano do wykorzystania środków dotacji zgodnie z celem na jaki zostały przyznane i na warunkach określonych w umowie dotacji,
- beneficjentów dotacji zobowiązano do umieszczenia przy zabytku objętym dofinansowaniem tablicy informacyjnej o źródle dofinansowania, zgodnie ze

[51] Na wykonanie w 2023 r. prac konserwatorskich, restauratorskich przy zabytkowym murze okalającym dawny cmentarz przy Kościele pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Łomnicy.

[52] Na wykonanie w 2024 r. prac konserwatorskich, restauratorskich: [1] przy więźbie dachowej zabytkowego Kościoła pw. św. Jadwigi Śląskiej w Karpnikach; [2] przy pokryciu dachu i wieży zabytkowego Kościoła pw. św. Marcina w Bukowcu; [3] przy pokryciu dachu i wieży zabytkowego Kościoła pw. św. Marcina w Bukowcu; [4] elewacji Kościoła Parafialnego pw. Św. Jana Chrzciciela w Bukowcu - etap II; [5] przeszkleń witrażowych w kościele filialnym p.w. Matki Bożej Częstochowskiej w Dąbrowicy.

[53] Na wykonanie w 2025 r. prac konserwatorskich, restauratorskich przy więźbie dachowej zabytkowego Kościoła pw. św. Jadwigi Śląskiej w Karpnikach.

[54] Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm. Dalej: ufp.

wzorem określonym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub państwowych funduszy celowych (Dz. U poz.953),

- beneficjentów dotacji zobowiązano do sporządzenia, po zakończeniu realizacji zadania, sprawozdania z rzeczowo-finansowego wykonania zadania, o czym szerzej w pkt 3 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli: tom II str. 40-47, 97-105, 147-154, 203-211, 261-268, 306-313)

W umowie dotacji nr 74/2024 z dnia 10 lipca 2024 r. całkowity koszt zadania podano w kwocie 199,2 tys. zł, niższej o 35,8 tys. zł od kosztu podanego w umowie dotacji nr 42/2025 z dnia 2 kwietnia 2025 r. (235,0 tys. zł). Według umowy z dnia 19 lipca 2024 r. wynagrodzenie wykonawcy zadania było ryczałtowe i wynosiło 235,0 tys. zł.
Wójt wyjaśnił, że kwotę 199,2 tys. zł wpisano omyłkowo, co zostało sprostowane w aneksie nr 1/2025 z dnia 10 kwietnia 2025 r.

(akta kontroli: tom III, str. 88-93)

Kontrola wykazała brak podjęcia udokumentowanych działań kontrolnych lub wyjaśniających w zakresie realizowanych inwestycji: [1] Prace konserwatorskie, restauratorskie przy elewacji kościoła parafialnego p.w. Św. Jana Chrzciciela w Bukowcu – etap I;
[2] Prace konserwatorskie, restauratorskie przy elewacji kościoła parafialnego p.w. Św. Jana Chrzciciela w Bukowcu – etap II, w przypadkach:
a) otrzymania informacji z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego[55] z dnia 18 września 2023 r. (data wpływu 6 października 2023 r.) o przyznaniu w 2023 r. dotacji w kwocie 105,0 tys. zł na remont elewacji kościoła parafialnego pw. Św. Jana Chrzciciela w Bukowcu – etap I,

b) otrzymania dwóch tożsamych faktur o różnych numerach (FV 2/11/2024 i FV 4/11/2024), wystawionych w dniu 22 listopada 2024 r. na kwotę 199.200 zł każda, z tytułu prac konserwatorskich, restauratorskich przy elewacji kościoła parafialnego pw. Św. Jana Chrzciciela w Bukowcu – etap II. Faktury zostały potwierdzone przez beneficjenta dotacji za zgodność z oryginałem odpowiednio w dniu 22 listopada 2024 r. oraz 31 grudnia 2024 r. i dotyczyły umowy nr 2/2024 z dnia 30 kwietnia 2024 r. zawartej z wykonawcą na kwotę 199.200 zł brutto. NIK zauważa, że numer faktury jest istotnym elementem dokumentacji księgowej i w przypadku tym istniało ryzyko podwójnej płatności (podwójnego finansowania).

Wójt wskazał, że po otrzymaniu pisma z MKiDN Urząd zwrócił się telefonicznie do beneficjenta dotacji z pytaniem o zakres inwestycji dofinansowanej ze środków z MNiDN i uzyskał informację, że zadanie to dotyczy innego etapu inwestycji niż realizowane w ramach RPOZ. Jednocześnie wyjaśnił, że Urząd nie posiada wiedzy na temat szczegółowego zakresu prac objętych dotacją z MKiDN. W zakresie pozyskania dwóch tożsamych faktur o różnych numerach wyjaśnił, że na etapie weryfikacji Sprawozdania z rzeczowo-finansowego wykonania zadania różnica ta nie została zauważona.

[55] Dalej: MKiDN.

(akta kontroli: tom II, str. 285; tom III, str. 11-23, 49, 97-101, 227-237)

Wnioski o wypłatę z promesy składano na wniosek beneficjentów dotacji, po otrzymaniu oświadczenia o zastosowaniu zasad równego traktowania, uczciwej konkurencji i przejrzystości przy wyborze wykonawcy robót, kopii umowy z wykonawcą robót, protokołu odbioru końcowego robót i faktury za wykonanie robót. We wszystkich sześciu wnioskach o wypłatę z promesy Wójt i Skarbnik Gminy oświadczyli o wypłacie beneficjentom dotacji udziału własnego jako części dotacji w ramach inwestycji.

(akta kontroli: tom II str. 48, 107, 155, 269, 316; tom III str. 148-156)

Przeprowadzone oględziny wykazały, że:

Elewacja na wszystkich ścianach budynku kościoła parafialnego p.w. Św. Jana Chrzciciela w Bukowcu jest wykonana. Elementy piaskowca zostały oczyszczone. Zamontowane zostały tablice informacyjne o źródle i kwocie dofinansowania, osobno dla I etapu i II etapu robót.

W kościele filialnym p.w. Św. Marcina w Bukowcu w ramach I etapu robót zostało wykonane częściowe pokrycie dachu kościoła oraz rynien dachowych, rur spustowych i instalacji odgromowej. Tablica informacyjna o źródle i kwocie dofinansowania została umieszczona w gablocie, która przysłania część informacji.

Kościół filialny p.w. Matki Bożej Częstochowskiej w Dąbrowicy posiada odnowione witraże: w nawie bocznej po prawej i po lewej stronie od wejścia do kościoła; w nawie bocznej po prawej stronie od wejścia, widoczne z przodu kościoła; w prezbiterium; w wieży kościoła, nad figurą z przodu kościoła. W trakcie oględzin, przy zabytku objętym dofinansowaniem nie było umieszczonej tablicy informacyjnej o źródle i kwocie dofinansowania z RPOZ.

W Kościele p.w. Św. Jadwigi Śląskiej w Karpnikach została wymieniona drewniana podłoga, wykonano drewniane drabiniaste schody, zostały wykonane okiennice okien wieży, wykonano prace dotyczące więźby dachowej. W trakcie oględzin, przy zabytku objętym dofinansowaniem nie było umieszczonej tablicy informacyjnej o źródle i kwocie dofinansowania z RPOZ.

Stan techniczny wyremontowanego muru okalającego dawny cmentarz przy kościele p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP w Łomnicy (część muru od tablicy upamiętniającej mieszkańców Łomnicy pochowanych na cmentarzu okalającym kościół do bramy/przejścia w murze) - nie budzi zastrzeżeń. Mur nie posiada wyrw, jest oczyszczony i nie posiada widocznych zabrudzeń. Spoiny zostały wypełnione zaprawą. Koronę muru zabezpieczono poprzez wykonanie nowego lub naprawę istniejącego okapnika. Na wyremontowanej części muru umieszczono tablicę informacyjną o źródle i kwocie dofinansowania.

Oględziny wykazały dwa przypadki braku umieszczenia tablic informacyjnych o źródle i kwocie dofinansowania przy zabytkach objętych dofinansowaniem, jeden przypadek umieszczenia tablicy informacyjnej w gablocie przysłaniającej część informacji oraz pięć przypadków braku zamieszczenia na tablicy informacji o dacie podpisania umowy o finansowanie lub dofinansowanie zadania, co stanowiło naruszenie art. 35a ust. 1 ufp oraz § 5 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia w sprawie działań informacyjnych, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości.*

(akta kontroli: tom III, str. 296-335)

W umowach dotacji, beneficjenci zostali zobowiązani do sporządzenia (w terminie do 30 dni od daty końcowego odbioru robót) Sprawozdania z rzeczowo-finansowego wykonania zadania. Wzór sprawozdania, określony zarządzeniem Wójta nr 0050.69.2018 z 25 czerwca 2018 r., obejmował m.in. rozliczenie ze względu na źródła finansowania[56], informacje o dotacjach uzyskanych na realizację zadania ze środków spoza budżetu Gminy oraz zestawienie rachunków/faktur. Do przedmiotowego sprawozdania należało dołączyć: dokumentację konserwatorską prac konserwatorskich i restauratorskich oraz dokumentację fotograficzną, kosztorys powykonawczy (jeśli był wymagany), kopie faktur, kopie dowodów księgowych dotyczących zapłaty za wykonanie zadania.

Analiza wszystkich sześciu Sprawozdań z rzeczowo-finansowego wykonania zadania wykazała, że zostały przedłożone w wymaganym terminie, tj. do 30 dni od daty końcowego odbioru robót. W trzech[57] przypadkach beneficjent dotacji nie wypełnił części sprawozdania w zakresie dotyczącym informacji o dotacjach uzyskanych na realizację zadania ze środków spoza budżetu Gminy, w czterech[58] przypadkach w części: rozliczenie ze względu na źródła finansowania nie wskazał zrealizowanego zakresu robót według zbiorczych pozycji kosztorysowych, w jednym[59] przypadku w części: zestawienie rachunków/faktur, w pięciu[60] przypadkach w części: informacja na temat ubiegania się/uzyskania zwrotu podatku VAT. W przypadkach tych nie zostali wezwani do uzupełnienia braków, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Na Sprawozdaniach z rzeczowo finansowego wykonania zadania nie przewidziano akceptacji sprawozdań przez Wójta. Zgodnie z § 14 umów dotacji udzielonych ze środków RPOZ, wykonanie umowy dotacji miało nastąpić z chwilą zaakceptowania przez Wójta Gminy Sprawozdania z rzeczowo finansowego wykonania zadania. W Urzędzie nie sporządzono także pisemnych zawiadomień o akceptacji lub odrzuceniu przez Wójta, przedłożonych przez beneficjentów dotacji, Sprawozdań z realizacji zakresu rzeczowo-finansowego wykonania zadania, o których mowa w § 9 pkt 4 zarządzenia Wójta nr 0050.69.2018 z dnia 25 czerwca 2018 r., o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom II, str. 40-47, 72-76, 97-106, 123-127, 147-154, 177-181, 203-211, 261-268, 292-296, 306-315, 435-440)

2.5. Nie składano wniosków o korektę zakresu inwestycji lub zmianę inwestycji realizowanych w ramach RPOZ.

(akta kontroli: tom II, str. 48, 107, 155, 269, 316; tom III, str. 148-156)

2.6. Nie stwierdzono barier w dostępie do zamówień dotyczących realizacji inwestycji w ramach RPOZ, związanych z przyjętym systemem finansowania[61]. Wszystkie zadania w ramach RPOZ realizowane były w okresie do 12 miesięcy,

[56] Koszt całkowity, w tym ze środków dotacji z budżetu Gminy oraz ze środków własnych beneficjenta dotacji i innych źródeł.
[57] Dotyczy umowy dotacji nr 38/2024, 39/2024, 40/2024.
[58] Dotyczy umowy dotacji nr: 37/2024, 38/2024, 39/2024 40/2024.
[59] Dotyczy umowy dotacji nr 39/2024.
[60] Dotyczy umowy dotacji nr: 37/2024, 38/2024, 39/2024, 40/2024 i 42/2025.
[61] Wypłaty środków z BGK jednorazowo w przypadku inwestycji realizowanej w okresie do 12 miesięcy lub w dwóch transzach w przypadku inwestycji realizowanej w okresie powyżej 12 miesięcy.

a rozliczenie odbywało się po zakończeniu i odbiorze inwestycji. Wójt wskazał, że beneficjenci dotacji nie zgłaszali wątpliwości dotyczących zasad rozliczania dotacji ani problemów z wyborem wykonawców.

(akta kontroli: tom III, str. 11-23)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Aktualizacja Planu postępowań o udzielenie zamówień, obejmującego przedmiot zamówienia pn. „Rewitalizacja zabytkowego Parku Królewskiego w Mysłakowicach – remont alejek parkowych", została sporządzona i opublikowana w Biuletynie Zamówień Publicznych dopiero w dniu 23 października 2023 r., tj. w dniu ogłoszenia ww. zamówienia – 90 dni po przyjęciu planu finansowego[62] uwzględniającego to zadanie. Było to niezgodne z art. 23 ust. 1 i 4 ustawy Pzp. W przypadku tym nie został zrealizowany cel obowiązku informacyjnego zamawiającego w zakresie publikowania i aktualizacji Planów postępowań o udzielenie zamówień publicznych, tj. umożliwienie potencjalnym wykonawcom pozyskania wiedzy o planach zamawiającego i ewentualnego przygotowania się do udziału w przyszłych postępowaniach o udzielenie zamówienia.

Wójt wyjaśnił, że przyczyną powyższego było przeoczenie pracownika.

(akta kontroli: tom I, str. 405-410; tom II, str. 368-375, 379-384; tom III, str. 97-101)

2. W Urzędzie nie zapewniono aktualności Planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych, publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu[63] , co było niezgodne z art. 23 ust. 4 ustawy Pzp. W 2023 r. opublikowano tylko plan postępowań z 17 kwietnia 2023 r. (wersja 4), a w 2024 r. z 9 stycznia 2024 r. (wersja 2) i z 5 lipca 2024 r. (wersja 3).

Wójt wyjaśnił, że przyczyną powyższego było przeoczenie pracownika. Jednocześnie wyjaśnił, że wszystkie wersje planów zamówień publikowane są, zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy Pzp, w Biuletynie Zamówień Publicznych.

(akta kontroli tom I, str. 432-439, tom II, str. 368-375, tom III, str. 88-93)

3. Nierzetelnie sporządzono protokół z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Rewitalizacja zabytkowego Parku Królewskiego w Mysłakowicach – remont alejek parkowych" w trybie podstawowym, którego wzór został określony w załączniku nr 8 do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego[64]. W pkt 3 przedmiotowego protokołu nie podano równowartości zamówienia w Euro, w pkt 6.A.2 jako podstawę powołania komisji wskazano Arkusz Postanowień Wójta nr 3/2022 z dnia 3 lutego 2022 r. zamiast 26/2023

[62] Uchwała nr LXXI/449/23 Rady Gminy Mysłakowice z dnia 25 lipca 2023 r.

[63] www.myslakowice.bip.net.pl, w zakładce Gmina, Zamówienia Publiczne, Plan postępowań o udzielenie zamówień.

[64] Dz. U. z poz. 2434.

z dnia 23 października 2026 r., przy czym skreślono sformułowanie, że członkowie komisji złożyli oświadczenia określone w art. 56 ust. 4 ustawy Pzp.

Wójt wyjaśnił, że w pkt 3 z uwagi na niedopatrzenie pracownika nie podano równowartości zamówienia w Euro, w pkt 6. A 2 nastąpiła omyłka pisarska i błędnie wpisano nr arkusza 3/2022 z dnia 3 lutego 2022 r. zamiast 2/2023 z dnia 23 października 2023 r., informacja o złożeniu przez członków komisji oświadczenia określonego w art. 56 ust. 4 ustawy PZP zawarta jest w pkt 6 B protokołu.

(akta kontroli: tom II, str. 358-367, 376-378; tom III, str. 88-93)

4. Nierzetelnie weryfikowano istnienie lub brak podstaw do wykluczenia członków komisji przetargowej z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Rewitalizacja zabytkowego Parku Królewskiego w Mysłakowicach – remont alejek parkowych". W dwóch przypadkach w postępowaniu udział wzięli członkowie komisji przetargowej, którzy w oświadczeniach złożonych w dniu 7 listopada 2023 r. podali, pod odpowiedzialnością karną, że zachodzi w stosunku do nich co najmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 56 ust. 2 ustawy Pzp i w związku z powyższym podlegają wyłączeniu z dokonywania czynności w postępowaniu. Powyższe świadczy o braku przeprowadzenia analizy przedmiotowych oświadczeń.

Wójt wyjaśnił, że osoby te nie zostały wyłączone z dokonywania czynności w postępowaniu, ponieważ omyłkowo zaznaczyły niewłaściwe pole w oświadczeniu, a zgodnie ze stanem faktycznym nie zachodziła w stosunku do nich żadna z okoliczności wymienionych w oświadczeniu. Korekta oświadczeń w zakresie błędnie zaznaczonych pól nie została dokonana, ponieważ błąd ten nie został wychwycony na etapie prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, lecz został zauważony dopiero podczas kontroli NIK.

(akta kontroli: tom II, str. 358-367; tom III, str. 336-341, 346-349)

5. W okresie od 10 listopada 2023 r. do 4 grudnia 2023 r. bez wymaganego pozwolenia na budowę przeprowadzono roboty budowlane na terenie działki 637, obręb 0009 Mysłakowice, w ramach inwestycji pn. „Rewitalizacja zabytkowego Parku Królewskiego w Mysłakowicach – remont alejek parkowych", co było niezgodne z art. 28 ust.1 w związku z art. 29 ust. 7 ustawy Prawo budowlane. Według części VI pkt 2 Specyfikacji Warunków Zamówienia, przedmiot zamówienia obejmował m.in. wykonanie dwóch typów dróg:

- drogi o dużym ruchu pieszym i sporadycznych przejazdach sprzętu do pielęgnacji parku, które należało wykonać na dwuwarstwowej podbudowie, z tłucznia i klińca[65] (odcinek 116 mb, 232 m^2);
- drogi i ścieżki o mniejszym natężeniu ruchu, które należało wykonać na jednowarstwowej podbudowie[66] (odcinek 324 mb, 648 m^2).

[65] O nawierzchni pieszo-jezdnej z mieszanki drobnego żwiru o średnicy 4-10 mm o grubości 3 cm, na warstwie klińca kamiennego o średnicy 7-16 mm o grubości warstwy 7 cm, podbudowie z tłucznia kamiennego o średnicy 31-63 mm o grubości 15 cm, warstwy odsączającej z piasku średnioziarnistego grubości 5 cm.

[66] O nawierzchni pieszej z mieszanki drobnego żwiru o średnicy 4-10 mm, drobnego piasku (do 1 mm) i gliny lub odsiewki kamiennej (0-10 mm) o grubości 3 cm, podbudowie na warstwie pospółki o średnicy 0-63 mm o grubości warstwy 15 cm i warstwy odsączającej z piasku średnioziarnistego grubości 5 cm.

Wójt wskazał, że ścieżki w Parku Królewskim w Mysłakowicach, na których prowadzono roboty budowlane stanowiły obiekt budowlany w rozumieniu Prawa budowlanego. Jednocześnie przyznał, że rewitalizacja prowadzona była bez uzyskania pozwolenia na budowę.

(akta kontroli: tom II, str. 331-350, 386-401; tom III, str. 56, 63, 110-139, 346-349)

6. W zakresie robót budowlanych realizowanych w ramach inwestycji pn. „Rewitalizacja zabytkowego Parku Królewskiego w Mysłakowicach – remont alejek parkowych" nie prowadzono dziennika budowy, o którym mowa w art. 45 Prawa budowlanego. W związku z powyższym nie były realizowane postanowienia § 11 pkt 2 umowy z dnia 10 listopada 2023 r. nr ZP.272.17.2023 zawartej z wykonawcą robót budowlanych.

Wójt wyjaśnił, że przy realizacji zadania nie było prowadzonego dziennika budowy, ponieważ zadanie realizowane było na podstawie Decyzji Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków nr 1806/2023 dnia 23 października 2023 r.

(akta kontroli: tom II, str. 386-401; tom III, str. 110-139, 253-254, 266-267)

7. Do informowania innych organów uprawnionych do udzielania dotacji o dotacjach udzielonych w Gminie zobowiązano Referat Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Inwestycji, co było niezgodne z art. 82 ust. 3 ustawy o ochronie zabytków. Powyższe zostało uregulowane w § 12 zarządzenia Wójta nr 0050.69.2018 z dnia 25 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia trybu i sposobu udzielania z budżetu Gminy Mysłakowice dotacji. Zgodnie z art. 82 ust. 3 ustawy o ochronie zabytków, zobowiązanym do przekazywania informacji o udzielonych dotacjach był organ uprawniony do udzielania dotacji, a zatem w przypadku Gminy jej organ stanowiący – Rada Gminy (art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków), która posiada uprawnienia do uzyskania informacji o wykonaniu przez Wójta uchwał w sprawie udzielenia dotacji (zawarcia umów z beneficjentami dotacji). Skutkiem nieinformowania o udzielonych dotacjach podmiotów, o których mowa w art. 82 ust. 1 ww. ustawy, mogło być przekroczenie limitu wysokości nakładów koniecznych do sfinansowania inwestycji.

Wójt wyjaśnił, że w § 12 przedmiotowego zarządzenia wprowadzono błędny zapis. W związku z powyższym, jak wskazał, zarządzenie zostanie zaktualizowane, a błędny zapis skorygowany. Informacje będą przekazywane innym instytucjom zgodnie z art. 82 ust. 3 ustawy o ochronie zabytków.

W rezultacie nie przekazano Informacji o dotacjach udzielonych w Gminie na prace i roboty w łącznej kwocie 1 110,5 tys. zł, w tym ze środków RPOZ w kwocie 1 088,3 tys. zł, do innych organów uprawnionych do udzielania dotacji, co stanowiło naruszenie art. 82 ust. 3 ustawy o ochronie zabytków.

Przewodniczący Rady Gminy Mysłakowice wskazał, że zgodnie z § 12 zarządzenia nr 0050.69.2018 Wójta Gminy Mysłakowice z dnia 25 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia trybu i sposobu udzielania z budżetu Gminy Mysłakowice dotacji, to Referat Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Inwestycji powinien poinformować organy uprawnione o udzielonych dotacjach, w tym w ramach RPOZ. Rada Gminy Mysłakowice publikuje natomiast, jak wskazał, każdą podjętą uchwałę w Biuletynie Informacji Publicznej.

(akta kontroli: tom I, str. 104-109; tom III, str. 97-101, 108-109)

8. W Urzędzie nie wyegzekwowano od beneficjentów dotacji realizacji § 6 ust. 2 umowy dotacji w zakresie obowiązku informowania o dofinansowaniu zadania ze środków RPOZ.

Przeprowadzone oględziny wykazały dwa przypadki braku umieszczenia tablic informacyjnych o źródle i kwocie dofinansowania przy zabytkach objętych dofinansowaniem, jeden przypadek umieszczenia tablicy informacyjnej w gablocie przysłaniającej część informacji oraz pięć przypadków braku zamieszczenia na tablicy informacji o dacie podpisania umowy o finansowanie lub dofinansowanie zadania, co stanowiło naruszenie art. 35a ufp oraz § 5 ust. 1 pkt 5 i § 5 ust. 3 rozporządzenia w sprawie działań informacyjnych.

Zgodnie z art. 35a ust. 1 ufp podmioty realizujące zadania dofinansowane z budżetu państwa były obowiązane do podejmowania działań informacyjnych dotyczących tego dofinansowania, przy wykorzystaniu różnych form i metod komunikacji. Rodzaje działań informacyjnych oraz sposób ich realizacji zostały określone w rozporządzeniu w sprawie działań informacyjnych.

Wójt wyjaśnił, że w trakcie odbiorów konserwatorskich beneficjentów dotacji upomniano słownie o konieczności wypełnienia obowiązku wynikającego z umowy w zakresie zamieszczenia tablicy informacyjnej, w tym w widocznym miejscu, co beneficjenci dotacji zobowiązali się wykonać.

(akta kontroli: tom II, str. 40-47, 97-106, 147-154, 203-2111, 261-268, 306-315, tom III, str. 2-10, 296-341, 343-349, 362-363)

9. W Urzędzie nie realizowano § 9 pkt 4 zarządzenia Wójta nr 0050.69.2018 z dnia 25 czerwca 2018 r. w zakresie sporządzania pisemnych zawiadomień o akceptacji lub odrzuceniu przez Wójta, przedłożonych przez beneficjentów dotacji sprawozdań z realizacji zakresu rzeczowo-finansowego prac, co było działaniem nierzetelnym.

Wójt wyjaśnił, że akceptacja wójta znajduje się na zleceniach przelewów, natomiast informacje o akceptacji sprawozdań przekazywane były beneficjentom dotacji osobiście lub telefonicznie.

(akta kontroli: tom I, str. 104-109; tom III, str. 97-101)

10. Nierzetelnie była prowadzona przez Referat Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Inwestycji weryfikacja sprawozdań z realizacji zakresu rzeczowo-finansowego zadania. Zgodnie z § 9 pkt 2 zarządzenia Wójta nr 0050.69.2018 z dnia 25 czerwca 2018 r. weryfikację należało przeprowadzić pod względem formalno-prawnym oraz merytorycznym, w tym w zakresie prawidłowości wypełnienia formularza sprawozdania, kompletności, ważności i komplementarności dokumentów załączonych do formularza, zgodności zakresu i kosztów prac z zawartą umową o udzieleniu dotacji.
Analiza wszystkich sześciu sprawozdań z rzeczowo-finansowego wykonania zadania wykazała, że w trzech[67] przypadkach beneficjent dotacji nie wypełnił części sprawozdania w pkt 6 - informacja o dotacjach uzyskanych na realizację zadania ze środków spoza budżetu Gminy, w czterech[68] przypadkach w pkt 5 - rozliczenie ze względu na źródła finansowania, nie wskazał zrealizowanego

[67] Dotyczy umowy dotacji nr 38/2024, 39/2024, 40/2024.
[68] Dotyczy umowy dotacji nr: 37/2024, 38/2024, 39/2024 40/2024.

zakresu robót według zbiorczych pozycji kosztorysowych, w jednym[69] przypadku w pkt 8 - zestawienie rachunków/faktur, w pięciu[70] przypadkach w 11 - informacja na temat ubiegania się/uzyskania zwrotu podatku VAT.
Ustalenia kontroli wskazują, że w przypadkach, w których nie podano informacji o dotacjach uzyskanych ze środków spoza budżetu Gminy na realizację zadania polegającego na remoncie elewacji Kościoła pw. Św. Jana Chrzciciela w Bukowcu (umowa dotacji nr 38/2024 i 39/2024), beneficjent otrzymał na remont elewacji tego kościoła (bez wskazania etapu prac) dotację w kwocie 105.000 zł z MKiDN (pismo z dnia 18 września 2023 r. nr DOZ-WD.6530.803.2023), natomiast w przypadku braku podania informacji o fakturach (realizacja umowy dotacji nr 39/2024), beneficjent był w posiadaniu dwóch faktur wystawionych w tym samym dniu 22 listopada 2024 r., na taką samą kwotę 199.200 zł brutto, na to samo zadanie: Prace konserwatorskie, restauratorskie przy elewacji kościoła parafialnego pw. Św. Jana Chrzciciela w Bukowcu etap II, ale o innych numerach, tj. 2/11/2024 i 4/11/2024.
Wójt wyjaśnił, że Sprawozdania z rzeczowo-finansowego wykonania zadania w ramach RPOZ weryfikowane były pod kątem prawidłowej realizacji zakresu rzeczowo-finansowego zadania. Brakujące informacje (tj. informacja o innych dotacjach, wykaz faktur i informacja na temat podatku VAT) nie miały wypływu na ocenę prawidłowej realizacji i rozliczenia dotacji. Wszystkie zadania zostały zrealizowane zgodnie z zakresem zawartym w umowie, co potwierdzają przedłożone protokoły odbioru konserwatorskiego, w których brali udział również pracownicy Urzędu. Przedłożone zostały również wszystkie dokumenty finansowe oraz potwierdzenia zapłaty Wykonawcom.

NIK zauważa, że wzór formularza sprawozdania z realizacji zakresu rzeczowo-finansowego zadania w ww. układzie został przyjęty zarządzeniem Wójta nr 0050.69.2018 z dnia 25 czerwca 2018 r.

(akta kontroli: tom I str. 104-133; tom II, str. 71-76, 122-127, 176-181, 291-296, 434-440, tom III, str. 97-101, 364-368)

OCENA CZĄSTKOWA

Wszystkie postępowania mające na celu wyłonienie wykonawcy zadania zostały wszczęte po uzyskaniu wstępnej promesy z BGK. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie inwestycji gminnej, zostało przeprowadzone w trybie podstawowym, na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy Pzp. W zakresie pozostałych sześciu inwestycji, beneficjenci dotacji byli zwolnieni ze stosowania ustawy Pzp, a wykonawcy zostali wybrani w trybie zapytania ofertowego. Wszystkie inwestycje realizowane przy finansowaniu z udziałem środków z RPOZ w łącznej kwocie 1 278,7 tys. zł zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem. Na beneficjentów dotacji nałożono obowiązek sprawozdawczy według wzoru Sprawozdania z rzeczowo-finansowego wykonania zadania.
Niemniej, podczas weryfikacji działań związanych z wykorzystaniem środków na realizację RPOZ stwierdzono, że aktualizacja Planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych, obejmująca przedmiot zamówienia pn. „Rewitalizacja zabytkowego Parku Królewskiego w Mysłakowicach – remont alejek parkowych" została sporządzona i opublikowana w Biuletynie Zamówień Publicznych po 90

[69] Dotyczy umowy dotacji nr 39/2024.
[70] Dotyczy umowy dotacji nr: 37/2024, 38/2024, 39/2024, 40/2024 i 42/2025.

dniach od przyjęcia planu finansowego[71] uwzględniającego to zadanie. Ponadto nierzetelnie sporządzono protokół z ww. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz nierzetelnie weryfikowano istnienie lub brak podstaw do wykluczenia członków komisji przetargowej w tym postępowaniu. Bez wymaganego pozwolenia na budowę przeprowadzono roboty budowlane w ramach ww. inwestycji. Ponadto nie informowano innych organów uprawnionych do udzielania dotacji o dotacjach udzielonych w Gminie. Stanowiło naruszenie art. 82 ust. 3 ustawy o ochronie zabytków. Od beneficjentów dotacji nie wyegzekwowano realizacji § 6 ust. 2 umowy dotacji w zakresie obowiązku informowania o dofinansowaniu zadania ze środków RPOZ, co było działaniem nierzetelnym. Nie realizowano także § 9 pkt 4 zarządzenia Wójta nr 0050.69.2018 z dnia 25 czerwca 2018 r. w zakresie dotyczącym sporządzania pisemnych zawiadomień o akceptacji lub odrzuceniu przez Wójta, przedłożonych przez beneficjentów dotacji, Sprawozdań z realizacji zakresu rzeczowo-finansowego prac, co było działaniem nierzetelnym. Bez należytej staranności prowadzono weryfikację sprawozdań z realizacji zakresu rzeczowo-finansowego prac.

3. Wykonywanie obowiązków sprawozdawczych (informacyjnych)

Opis stanu faktycznego

Gmina nie była zobowiązana do sporządzania i przekazywania do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów/BGK/Ministerstwa Finansów informacji sprawozdawczych na temat działań finansowanych z RPOZ. We wniosku o wypłatę z promesy wskazywano, że inwestycja wskazana w Promesie, na którą udzielono dotację, została zrealizowana w całości i odebrana końcowym protokołem odbioru, a beneficjentowi dotacji wypłacono kwotę udziału własnego, jako część dotacji w ramach inwestycji.

(akta kontroli: tom I, str. 5-8, 56-96, tom III, str. 11-23)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W ramach realizacji RPOZ Urząd nie był zobowiązany do wykonywania odrębnych obowiązków sprawozdawczych lub informacyjnych. Zgodnie z przyjętym wzorem wniosku o wypłatę z promesy składano oświadczenie, że inwestycja wskazana w promesie, na którą udzielono dotację, została zrealizowana w całości i odebrana końcowym protokołem odbioru, a beneficjentowi dotacji wypłacono kwotę udziału własnego, jako część dotacji w ramach inwestycji.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następującą uwagę i wnioski:

Uwaga

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Najwyższa Izba Kontroli wskazuje na potrzebę wzmocnienia mechanizmów kontroli zarządczej w zakresie udzielania i rozliczania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach, zapewniających realizację

[71] Uchwała nr LXXI/449/23 Rady Gminy Mysłakowice z dnia 25 lipca 2023 r.

celu, o którym mowa w art. 68 ust. 2 pkt 1 ufp, tj. zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi.

Wnioski

1. Założenie Gminnej Ewidencji Zabytków dla zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków i objętych wojewódzką ewidencją zabytków.
2. Opracowanie Gminnego programu opieki nad zabytkami oraz podjęcie działań celem jego przyjęcia przez Radę Gminy Mysłakowice.
3. Dokonanie analizy procedury określonej w zarządzeniu nr 0050.69.2018 Wójta Gminy Mysłakowice z dnia 25 czerwca 2018 r. pod kątem wprowadzenia w niej zmian, w tym w szczególności:
   a) mających na celu poszanowanie (przy ocenie wniosków) zasady równego traktowania wszystkich wnioskodawców,
   b) wyeliminowania niezgodnego z art. 82 ust. 3 ustawy o ochronie zabytków, zobowiązania Referatu Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Inwestycji do informowania innych organów uprawnionych do udzielania dotacji o dotacjach udzielonych w Gminie.
4. Zapewnienie rzetelnego sporządzania przez wnioskodawców oraz pracowników Urzędu wszystkich formularzy dokumentów opracowanych na rzecz udzielania i rozliczania dotacji.
5. Zapewnienie informowania wnioskodawców o udzieleniu lub nieudzieleniu dotacji w sposób przyjęty w wewnętrznej procedurze Urzędu.
6. Zapewnienie publikowania w Biuletynie Informacji Publicznej aktualnych Planów postępowań o udzielenie zamówień publicznych.
7. Zapewnienie rzetelnego sporządzania protokołu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz weryfikowania podstaw wyłączenia członków komisji przetargowej z dokonywania czynności w postępowaniu.
8. Podjęcie działań mających na celu doprowadzenie do stanu zgodności z Prawem budowlanym, wykonanych 440 mb alejek w Parku Królewskim w Mysłakowicach.
9. Wyegzekwowanie od beneficjentów dotacji realizacji obowiązku umieszczenia wymaganych tablic informacyjnych przy zabytkach objętych dofinansowaniem.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje *prawo zgłoszenia* na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, 30 czerwca 2025 r.

Kontroler

Renata Połatajko

Główny specjalista kontroli państwowej

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura we Wrocławiu

p.o. Dyrektor

Radosław Kujawiński

/podpisano elektronicznie/